

Sygn. akt IC 2743/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Izabela Kosińska - Szota

Protokolant: stażysta Małgorzata Działo

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2018 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa **U. S.**

przeciwko **(...) Bankowi S.A. z siedzibą we W.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności i zapłatę 8 000 zł

I. umarza postępowanie co do powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności i co do odsetek lombardowych;

II. oddala powództwo o zapłatę kwoty 8 000 zł i dalej idące powództwo o odsetki ustawowe oraz odsetki ustawowe za opóźnienie;

III. przyznaje adwokatowi R. Ś. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 1 476 (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu;

IV. nie obciąża powódki kosztami procesu.

(...)

UZASADNIENIE

Powódka U. S. wniosła pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 5 stycznia 2012 roku Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie sygn. akt VI Nc – e (...), nakazanie (...) Bank S.A., aby w terminie 7 dni od wydania orzeczenia dokonała zwrotu uzyskanych korzyści materialnych z odsetkami lombardowymi w 6-krotnej wysokości oraz wpłaciła na rzecz powódki kwotę 8 000 zł tytułem zadośćuczynienia z powodu krzywd i cierpień jakich doznała powódka. W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała że w toku postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w K. ustalono, że nie zawarła umowy pożyczki nr (...) z (...) Bank S.A. we W., w dniu 11 sierpnia 2015 roku (...) Bank S.A. dobrowolnie uznał się sprawcą nadużyć i podjął decyzję o dokonaniu restytucji kompensacji na rzecz skarżącej. lecz do chwili obecnej sprawca przestępstwa nie wywiązał się z oświadczenia woli złożonego w dniu 11 sierpnia 2015 r.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Bank S.A. z siedzibą we W. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych. Strona pozwana wskazała, że dokonała przelewu na rzecz powódki kwoty 3 466,71 zł w dniu 22 września 2015 r. Co do żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności podniosła, że tytuł wykonawczy pozostaje w aktach komorniczych

po zakończeniu postępowania egzekucyjnego, a więc po wyegzekwowaniu całej należności brak jest podstaw do pozbawienia go wykonalności. Strona pozwana podniosła także zarzut przedawnienia dotyczący żądania odsetek, które przedawniają się w terminie 3 lat w odniesieniu do żądania zadośćuczynienia strona pozwana wskazała, że powódka nie wykazała związku przyczynowo - skutkowego, dla którego bank miałby odpowiadać z tego tytułu.

Powódka działając przez pełnomocnika z urzędu w dniu 7 marca 2018 r. złożyła pismo procesowe, w którym podtrzymała żądanie zapłaty kwoty 8 000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu i sprecyzowała, że domaga się ustawowych odsetek za opóźnienie od kwoty: 242,56 zł od dnia 23 czerwca 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., 242,56 zł od dnia 25 lipca 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., 242,56 zł od dnia 24 sierpnia 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., 242,56 zł od dnia 24 września 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., 242,56 zł od dnia 25 października 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., 242,56 zł od dnia 23 listopada 2015 r. do dnia 22 września 2015 r., 242,56 zł od dnia 24 grudnia 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., 197,76 zł od dnia 25 stycznia 2013 r. do dnia 22 września 2015 r., 1 009,04 zł od dnia 9 kwietnia 2013 r. do dnia 22 września 2015 r. i 489,22 zł od dnia 13 września 2013 r. do dnia 22 września 2015 r., cofnęła żądanie w zakresie pozbawienia tytułu wykonalności nakazu zapłaty z dnia 5 stycznia 2012 r. Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie sygn.. akt (...) i innych korzyści. W odniesieniu do żądania kwoty 8 000 zł wskazała, że przez niesłuszne zasądzenie nakazem zapłaty nienależnej kwoty i wszczęcie postępowania egzekucyjnego zostały naruszone dobra osobiste powódki w postaci dobrego imienia i godności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 października 2009 roku została zawarta z (...) S.A. umowa kredytu nr (...), przy czym nieznanemu sprawcy podpisał umowę imieniem powódki U. S.. Wobec braku realizacji umowy, po jej wypowiedzeniu, na skutek pozwu (...) Bank S.A. w dniu 5 stycznia 2012 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, na mocy którego nakazano U. S., aby zapłaciła (...) Bank S.A. z siedzibą we W. kwotę 1 535,43 zł ustawowymi odsetkami oraz koszty procesu w kwocie 30 zł. Odpis nakazu zapłaty doręczono powódce 20 stycznia 2012 roku. U. S. nie wniosła sprzeciwu od nakazu zapłaty. Następnie na mocy powyższego nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (...) Bank S.A. wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko U. S.. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku prowadząc egzekucję przeciwko powódce na dzień 10 września 2015 roku wyegzekwował od powódki kwotę 3472,98 zł. Następnie komornik zakończył egzekucję w związku z wyegzekwowaniem całej należności i tytuł wykonawczy pozostawił w aktach sprawy.

Dowód:

pismo Prokuratury Rejonowej w K. z dnia 28 lipca 2015 roku – k.5

umowa nr (...) – k.61 - 62

nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z 5 stycznia 2012 roku – k.9

potwierdzenie odbioru nakazu zapłaty – k.9 verte - 10

postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności – k.10 verte

wniosek egzekucyjny – k.66

zestawienie wpłat w egzekucji – k.67

postanowienie o zakończeniu egzekucji – k.68

znajdujące się w aktach (...): wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, karta rozliczeniowa, postanowienie z dnia 11.04.2013 r., zawiadomienie o umorzeniu egzekucji, wniosek wierzyciela z dnia 26.04.2013 r., zaświadczenie ZUS z 8.11.2013 r., pismo komornika z dnia 3.12.2013 r., zaświadczenie o dokonanych wpłatach

KPP K. przesłała stronie pozwanej zgodę powódki na uzyskanie wszelkich informacji oraz dokumentów dotyczących umowy. Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2013 r. umorzono dochodzenie w przedmiocie m. in. doprowadzenia w październiku 2009 r. U. S. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, do niekorzystnego rozporządzenia pieniędzmi w kwocie 1 420 zł, poprzez wprowadzenie jej w błąd co do istnienia zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki nr (...) zawartej z (...) Bank S.A. we W. i podrobienia jej podpisu na wskazanej umowie, w wyniku czego uzyskano nakaz zapłaty o sygn.. akt VI Nc-e (...), który z kolei stanowił podstawę do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa.

Dowód:

pismo KPP w K. z dnia 12.08.2015 r. – k.69

postanowienie o umorzeniu dochodzenia z dnia 20.12.2013 r. – k.75

S. C. Bank pismem z dnia 11 sierpnia 2015 r. poinformował Prokuraturę Rejonową w K., że nie posiadał informacji o niezawieraniu umowy przez powódkę, w związku z tym prowadził działania upominawczo – windykacyjne oraz egzekucyjne. Po otrzymaniu postanowienia o umorzeniu dochodzenia strona pozwana podjęła decyzję o dokonaniu zwrotu powódce wyegzekwowanych środków.

Dowód:

pismo strony pozwanej z dnia 11.08.2015 r. - k.77

Powódka wezwała stronę pozwaną do zwrotu kwoty 3 409,24 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 czerwca 2012 r. oraz zadośćuczynienia 4 000 zł. W kolejnym piśmie powódka zwróciła się o zwrot odsetek w takiej wysokości, w jakiej naliczał je komornik sądowy. Powódka przesyłała monity stronie pozwanej. Bank poinformował powódkę, że jej wniosek jest w trakcie realizacji. Powódka ponowiła wezwanie o zwrot pieniędzy w monicie z dnia 11 września 2015 r. w dniu 22 września 2015 r. strona pozwana dokonała przelewu na rachunek bankowy powódki kwot: 1 631,72 zł, 93,29 zł, 223,58 zł, 223,16 zł, 181,26 zł, 222,74 zł, 222,74 zł, 222,74 zł, 222,74 zł, 222,74 zł, łącznie 3 466,71 zł

Dowód:

pismo strony pozwanej z dnia 19.09.2015 r. - k.72

pisma powódki z dnia 23.07.2015 r., 26.08.2015 r., 2.09.2015 r., 11.09.2015 r. – k.78 – 79, 80 – 81, 82, 83

pisma pozwanego z dnia 15.09.2015 r., 23.09.2015 r. – k.82a, 84

przelewy z dnia 22.09.2015 r. – k.85 – 90

Powódka w piśmie z dnia 18 listopada 2015 r. wskazała – mimo zwrotu środków pieniężnych – że od 17 sierpnia 2015 r. oczekuje na zwrot pieniędzy. Dodatkowo wniosła o odsetki lombardowe za każdy dzień zwłoki. Strona pozwana poinformowała powódkę, że w dniu 22 września 2015 r. zwróciła wyegzekwowane środki na wskazany przez powódkę rachunek bankowy.

Dowód:

pismo powódki z dnia 18.11.2016 r. – k.91

pismo strony pozwanej z dnia 16.12.2016 r. - k.92

Przeciwko powódce prowadzone jest postępowanie egzekucyjne z wniosku wierzyciela

Fakt znany sądowi z urzędu

Sąd zważył, co następuje:

Stwierdzić należy, że dokumenty, z których sąd przeprowadził dowody nie budziły wątpliwości, nie były kwestionowane przez strony co do ich prawdziwości i autentyczności, oczywiście z wyjątkiem umowy kredytu z dnia 26 października 2009 r. co do którego żadna ze stron nie kwestionowała okoliczności związanych z podrobieniem podpisu powódki.

Wobec cofnięcia pozwu w zakresie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności i innych korzyści, Sąd na mocy art.355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie - bacząc na treść art.203 § 4 k.p.c. – co do powództwa opozycyjnego i co do odsetek lombardowych. Sąd nie odnosił się do żądania zwrotu kwot wyegzekwowanych, ponieważ do czasu pisma procesowego sporządzonego przez pełnomocnika powódki nie było ono sprecyzowane co do wysokości, a w piśmie precyzującym żądanie powódka wskazała wprost, że innych korzyści nie żąda. Niezależnie od tego wskazać wypada, że strona pozwana zwróciła powódce kwotę 3 466,71 zł, powódka zaś żądała 3 409,24 zł.

Sąd oddalił powództwo o zapłatę zadośćuczynienia w kwocie 8 000 zł mając na względzie przepisy o czynach niedozwolonych. Wskazać należy, że z postanowienia o umorzeniu dochodzenia wynika, że postępowanie w sprawie podrobienia podpisu powódki na umowie, na podstawie której strona pozwana uzyskała tytuł wykonawczy i prowadziła egzekucję, zostało umorzone wobec niewykrycia sprawcy. Nie sposób więc ustalić, że odpowiedzialność za ten czyn należy przypisać stronie pozwanej. Brak jest dowodów, w oparciu o które ustalone zostałyby, że czynu tego dopuściła się osoba zatrudniona w pozwanym banku, za którą strona pozwana ponosiłaby odpowiedzialność. Zgodnie z przepisem art.448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis art. 445 § 3 stosuje się. Do przesłanek odpowiedzialności na podstawie art. 448 k.c. należy bezspornie zaliczyć naruszenie dobra osobistego powodujące szkodę niemajątkową oraz związek przyczynowy między tym czynem a szkodą niemajątkową spowodowaną naruszeniem dobra osobistego. Sporne jest natomiast w piśmiennictwie, czy przesłanką tej odpowiedzialności jest wina sprawcy czynu. Prezentowane są trzy poglądy. Według jednego przesłanką odpowiedzialności jest bezprawne naruszenie dobra osobistego rodzące równocześnie odpowiedzialność na podstawie art. 24 k.c. Według drugiego podstawą odpowiedzialności jest tylko takie naruszenie, które może być równocześnie zakwalifikowane jako czyn niedozwolony, a według trzeciego – naruszenie zawinione. (...) Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 grudnia 2002 r., V CKN 1581/00, OSNC 2004, nr 4, poz. 53 stanął na stanowisku, że przesłanką odpowiedzialności z art. 448 k.c. jest nie tylko bezprawne, ale i zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego, natomiast w wyroku z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 81/05, OSP 2007, z. 3, poz. 30 (zob. też glosy J. Sieńczyło-Chłabicz i K. Osajdy, M. Praw. 2007, nr 23, s. 1321), uznał, że – gdy chodzi o drugi z przewidzianych w tym przepisie środków – musi to być wina kwalifikowana, tj. wina umyślna albo rażące niedbalstwo. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego, podobnie jak w doktrynie, przeważa zatem pogląd, że przesłanką przyznania świadczeń przewidzianych w art. 448 jest wina sprawcy naruszenia dobra osobistego, zarówno umyślna, jak i nieumyślna.(Gudowski J. (red.), Bielska-Sobkowicz T., Bieniek G., Ciepła H., Sychowicz M., Trzaskowski R., Wiśniewski T., Żuławska C. Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania. Część ogólna, WKP, 2018).

Skoro powódka nie udowodniła zgodnie z przepisem art. 6 k.c., że stronie pozwanej można przypisać choćby bezprawność w związku z podrobieniem jej podpisu, to powództwo o zadośćuczynienie oraz odsetki ustawowe od tego żądania podlegały oddaleniu.

Sąd nie uwzględnił również powództwa o zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie od kwot wskazanych w piśmie precyzującym powództwo, ponieważ strona pozwana skutecznie podniosła zarzut przedawnienia roszczenia. Jak wynika z przeprowadzonych dowodów pozwany Bank zwrócił powódce kwotę 3 466,71 zł w dniu 22 września 2015 r. Z karty rozliczeniowej zawartej w aktach egzekucyjnych (...) wynika, że należności ze świadczenia powódki były pobierane od 23 czerwca 2012 r. 13 września 2013 r. Przepis art.120 § 1 k.c. stanowi, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej

czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Powódka żądała odsetek ustawowych za okresy: od dnia 23 czerwca 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., od dnia 25 lipca 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., od dnia 24 sierpnia 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., od dnia 24 września 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., od dnia 25 października 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., od dnia 23 listopada 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., od dnia 24 grudnia 2012 r. do dnia 22 września 2015 r., od dnia 25 stycznia 2013 r. do dnia 22 września 2015 r., od dnia 9 kwietnia 2013 r. do dnia 22 września 2015 r. i od dnia 13 września 2013 r. do dnia 22 września 2015 r. Tak sformułowane żądanie uległo przedawnieniu, ponieważ upłynęły 3 lata od każdej ze wskazanych dat początkowych biegu odsetek do dnia wniesienia pozwu w grudniu 2016 r. Rozważeniu podlega też kwestia, czy termin przedawnienia nie rozpoczął biegu po wyegzekwowaniu całej należności w postępowaniu egzekucyjnym. Powódka mogła też wezwać stronę pozwaną do zwrotu wyegzekwowanej należności niezwłocznie po wyegzekwowaniu całej należności, tj. po 13 września 2013 r. A więc w terminie zgodnym z przepisem art.120 § 1 k.c. Termin 3 - letni przedawnienia odsetek ustawowych za opóźnienie upłynął więc we wrześniu 2016 r. Skoro pozew został wniesiony w dniu 12 grudnia 2016 r., to roszczenie o odsetki było już przedawnione. Na marginesie tylko zauważyć należy, że odsetki ustawowe za opóźnienie zostały unormowane nowelizacją przepisów kodeksu cywilnego, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2016 r., zatem powódka nie mogła domagać się odsetek ustawowych za opóźnienie, lecz odsetek ustawowych.

Na podstawie § 8 pkt 4 oraz § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu przyznano adwokatowi R. Ś. od Skarbu Państwa koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu tj. kwotę 1 200 zł podwyższoną o stawkę podatku VAT.

Na mocy art.102 k.p.c. sąd uznał, mając na względzie nieporadność powódki, okoliczności związane z wyegzekwowaniem od niej należności, na podstawie umowy, na której podpis powódki został sfalszowany, że jest to szczególnie uzasadniony wypadek i mimo przegranej, powódka nie powinna być obciążona kosztami procesu należnymi stronie pozwanej. Zauważyć też należy, że strona pozwana jest profesjonalistą, bankiem, którego sytuacja finansowa jest zdecydowanie inna, niż powódki pobierającej świadczenie pieniężne.